STOWARZYSZENIE
POLSKI INSTYTUT PRAW GŁUCHYCH
UL. A. GAJKOWICZA 5/85 , 03-562 WARSZAWA
REGON : 369501740 NIP : 5242852956 E-MAIL : biuro.spipg@wp.pl

Warszawa, dn. 5.03.2025 r.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
BIURO PODAWCZE
Data wpływu 2025 -03- 05 -12-
L. dz. 1020

Szanowna Pani
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Biuro Ministra
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Przedmiot petycji – zmiany w prawie w postaci nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego – głuchego, w celu zapewnienia równości szans zawodowych, przeciwdziałaniu wykluczeniu zawodowemu i zminimalizowania bariery w zatrudnieniu.

PETYCJA

Szanowna Pani Ministra,

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach zwracamy się w interesie publicznym z petycją o nowelizację ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego – głuchego, w celu zapewnienia równości szans zawodowych, przeciwdziałaniu wykluczeniu zawodowemu i zminimalizowania bariery w zatrudnieniu.

W związku z ograniczonymi możliwościami osób głuchych na wolnym rynku pracy ze względu na głęboki ubytek słuchu i barierę w komunikowaniu się (Polski Język Migowy – PJM) oraz mając na uwadze zapewnienie równości szans zawodowych, przeciwdziałaniu wykluczeniu zawodowemu i zminimalizowania bariery w zatrudnieniu osób głuchych, Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych w Warszawie składa petycję o podjęcie prac legislacyjnych nad nowelizacją ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024r. poz. 44, z późn. zm.) w celu rozszerzenia listy osób uprawnionych do zwiększonego dofinansowania do wynagrodzenia o osoby głuche.

W ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych odnośnie art. 26a ust. 1b, osoby z orzeczoną chorobą psychiczną, upośledzeniem umysłowym, całościowymi zaburzeniami rozwojowymi lub epilepsją, a także osoby niewidome, otrzymują wsparcie w postaci zwiększonego dofinansowania do wynagrodzenia.

Osoby głuche, pomimo, iż stanowią grupę osób z niepełnosprawnością sensoryczną, do której zalicza się osoby z zaburzeniami neurologicznymi, psychicznymi, ze spektrum autyzmu, niewidome czy głuchoniewidome - nie są uwzględnione w przedmiotowym katalogu, co w naszej opinii stanowi naruszenie zasady równego traktowania w porównaniu do innych osób z niepełnosprawnościami, jak i dyskryminacji tej części osób.

Uzasadnienie:

Pomimo częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy osoby niepełnosprawne z zaburzeniem głosu, mowy i chorobą słuchu (symbol orzecznictwa 03-L) także spotykają się z trudnościami w znalezieniu zatrudnienia, utrzymaniu stanowiska pracy i brakiem odpowiedniego dostosowania miejsca pracy czy efektywnym funkcjonowaniu w środowisku zawodowym.

Napotykają na liczne trudności związane z barierami komunikacyjnymi, które ograniczają ich pełną integrację na rynku pracy a konieczność komunikacji fonicznej zupełnie wyklucza ich ze stanowisk wymagających kontaktów zewnętrznych.

Warto podkreślić, że zatrudnienie osoby głuchej wiąże się z dodatkowymi kosztami i wyzwaniami, takimi jak konieczność zapewnienia tłumacza języka migowego, dostosowania stanowiska pracy czy szkolenia dla współpracowników.

Choć borykają się z podobnymi wyzwaniami w zakresie dostępu do rynku pracy jak pozostałe grupy osób niepełnosprawnych - obecny system nie zapewnia należytego wsparcia, takiego jak osobom z wymienionymi wyżej rodzajami niepełnosprawności.

Regulacje prawne związane z obowiązkowymi miesięcznymi wpłatami na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) przez pracodawców, którzy osiągają zatrudnienie 25 etatów, ale nie mają wymaganego poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie przyczyniają się do polepszenia sytuacji zawodowej osób głuchych. Firmy posiadające status zakładów pracy chronionej jak i podmioty gospodarcze działające na otwartym rynku pracy ze względu na osiągnięty wskaźnik zatrudnienia nie są zbytnio zainteresowane pracownikami z takim rodzajem niepełnosprawności ze względu na utrudnienia w komunikowaniu się, dostosowania do przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy i ponoszeniu dodatkowych nakładów w dostosowaniu i utrzymaniu stanowisk pracy.

Jesteśmy przekonani, że dodanie osób głuchych do grupy beneficjentów w postaci zwiększenia dofinansowania do wynagrodzenia będzie miało pozytywny wpływ na poprawę ich sytuacji zawodowej i życiowej umożliwiając im lepszy dostęp do rynku pracy a dla pracodawców będzie istotnym wsparciem finansowym refundującym poniesione koszty oraz bodźcem do zatrudniania na różnych stanowiskach i branżach. Znacząco wpłynęłoby to na zmniejszenie poziomu bezrobocia wśród osób z dysfunkcją słuchu.

Uważamy, że osoby głuche, mają pełne prawo do godnego zatrudnienia i równego traktowania na rynku pracy a wprowadzenie takich zmian mogłoby stanowić istotny krok ku inkluzyjnej polityce zatrudniania, która będzie wspierała wszystkie osoby z niepełnosprawnościami.

W związku z powyższym, prosimy o możliwość dokonania zmian w art. 26a ust. 1b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w celu uwzględnienia osób głuchych wśród podmiotów uprawnionych do grona osób ujętych w w/w artykule ustawy tj. zwiększeniem kwot dofinansowania do wynagrodzeń, analogicznie jak dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności, które zostały już objęte tymi regulacjami.

Do niniejszej petycji załączamy projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Reasumując, uprzejmie prosimy o pozytywne rozpatrzenie niniejszej petycji.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projektodawca oświadcza, iż przyjęcie proponowanych zmian nie spowoduje stanu niezgodności prawa krajowego z prawem wspólnotowym.

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Z wyrazami szacunku,

Stanisław Potowski	mgr inż. Mariusz Nowak	mgr Daniel Kowalski
Prezes Zarządu	Sekretarz Zarządu	Dyrektor Zarządzający

Załączniki :

- projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Projekt

USTAWA

z dnia ..... 2025 r.

o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024r. poz. 44, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany :

1. W art. 26a ust. 1b otrzymuje brzmienie :

„Kwoty, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, którym orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych i głuchych, zwiększa się o :

1) 1380 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności;

2) 1035 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;

3) 690 zł w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności.".

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
zastępca dyrektora
Andrzej Łosiewicz

BON-X.42306.132(2).2025
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych
ul. A. Gajkowicza 5/85
03-562 Warszawa

Szanowni Państwo,
w odpowiedzi na pismo z dnia 5 marca 2025 r. (bez znaku) w sprawie zmiany w art. 26a ust. 1 b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 913 z późn. zm.) polegającej na uznaniu osób głuchych za osoby o szczególnych schorzeniach wymienionych w art. 26a ust. 1b ww. ustawy, po uzyskaniu stanowiska Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 30 lipca 2025 r. o sygn. DRP.WAA.411.1804.2025.1.MJA, Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych przekazuje poniższe wyjaśnienia.

Proponowana przez Państwa zmiana w art. 26a ust. 1b ustawy o rehabilitacji (...) skutkowałaby zwiększeniem kwoty dofinansowania dla grupy pracowników z niepełnosprawnością, co wiązałoby się z koniecznością poniesienia dodatkowych nakładów finansowych w ramach budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wprowadzenie zmian do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w przedmiotowym zakresie powinno być poprzedzone dogłębną i staranną analizą skutków jej oddziaływania na budżet państwa.

Należy wskazać, iż osoby głuche mieszczą się w grupie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z kodem niepełnosprawności 03-L, a symbol ten obejmuje szeroki zakres schorzeń z zaburzeniami głosu, mowy i choroby słuchu. Zatem pracodawca bez zaświadczenia lekarza specjalisty nie mógłby jednoznacznie przesądzić o zakwalifikowaniu pracownika do osób głuchych tylko w oparciu o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z symbolem 03-L.

Jednocześnie Biuro zaznacza, iż głuchota i głuchoniemota zostały wymienione w § 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. w sprawie rodzajów schorzeń uzasadniających obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób

niepełnosprawnych oraz sposobu jego obniżania (Dz.U. Nr 124, poz. 820, z późn. zm.). Dlatego pracodawca, który zatrudni osobę z tym schorzeniem i znacznym lub umiarkowanymi stopniem niepełnosprawności przy rozliczaniu wpłat na PFRON uwzględnia tę osobę 4-krotnie (gdy ma ona znaczny stopień niepełnosprawności) albo trzykrotnie (gdy ma ona umiarkowany stopień niepełnosprawności).

Z wyrazami szacunku
Andrzej Łosiewicz
zastępca dyrektora
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/